

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

hová az előfizetési összegek,
— — valamint a kéziratok küldendők. — —

TARTALOM: A dohányelárusítás és egészségügy. A kistőzsdésekhez. Vegyes hírek.

Dohányelárusítás és egészségügy.

Napjainkban, a mikor az egészségügyi rendszerek minden téren érvényesülnek, hogy már csirájában elfojtassék minden keletkezhető betegség, annál feltűnőbb, hogy ép a dohány és szivarelárusítás el van előle zárva. Míg ugyanis a gyártás körül minden figyelem arra fordítottatik, hogy az egészségügyi szabályok szemmeltartásával eleje vétessék esetleges fertőzés veszélyének, addig a kész szivar és szivarka körüli hygieniával egy ember se törődik.

Sehol a világon nem akad elárusító, a ki megengedné a vevőnek, hogy az eleje tett szivardobozban tetszése szerint turkáljon. Egyedül Ausztria-Magyarországban nézi az elárusító közönnnyel, mikép vesz a vevő sokszor egy tucat szivart kezébe, a miket szorgosan megvizsgál és ismét visszarak a dobozba. De a legkevesebb, a mit majd minden vevő tesz az, hogy a szivar végét megropogtatja és azokat veszi meg, melyek nem engednek a nyomásnak. A többieket, a melyekre az izzadságot és az ujjain tapadó piszkot rátörülte, visszarakja. A legtöbb szivarral történik ez és elképzelhető, mi minden tapad a szivarkokra, ha ezek nagyobb számú kézen és ujjon keresztül mennek. Ha van is nálunk nem egy fogyasztási cikk, mint pl. sütemény, gyümölcs, stb. a melynek, sajnos, ugyanez a sorsa, a nélkül hogy az egészségügyi hatóság ezt betiltaná, a szivar és szivarkánál annál sajnálatosabb ez, mivel közvetlenül a szájba kerül és az ajkkal valamint a nyelvvel egyenes érintkezésbe jut. E mellett alig érthető, mit vár-

nak tulajdonképen a szivar megtapogatásától, és nyomkodásától. A szivar szárazságáról ily módon meggyőződni nem lehet, mert ép a nedves szivar vége lehet száraz, aminthogy nem szabály az, hogy a legszárazabb szivar végének is ropognia kell. A szivarkánál azt akarják tudni nincs-e nagyon keményre töltve, a mi által nem szelel, de eltekintve attól, hogy a szivarkának elég egy parányi kis helyen tultömöttnek lennie, hogy ne szelelhesen, undorító látvány a szivarkának ilyfajta nyomkodása, mely más valakinek szájába kerül. A legtöbb elárusító azt hiszi, hogy ilyesmit megengedni kötelessége. Ez nem igaz. Az elárusító csak arra van kötelezve, hogy a szivart vagy szivarkát tartalmazó dobozt a vevő elé rakja, melyből ez annyit vesz, a mennyit kíván. A szivar „kiválogatását“ nem köteles az elárusító tőrtetni, ép oly kevéssé, a mint neki magának nincs joga, a szivart egyenként kezével a vevő elé rakni. De semmi körülmények között nem kell az elárusítónak megengednie, hogy a vevő az egyszer már kezébe fogott szivart a dobozba visszarakja vagy a szivar végeit sorjában megtapogassa. Ez a vevő részéről tapintatlanság másokkal szemben, mely képes undort ébreszteni. De mindenek felett az egészségügyi szempont az, melyet nem szabad figyelmen kívül hagyni. Hány hivatásszerű foglalkozás van, a hol az emberek nem tartják szükségesnek, kezeiket megmosni, dacára, hogy a legutálatosabb műveleteket végzik. De még hány ember van a ki undorító betegségben szenved és a ki a szivar ilynemű kezelésével ily közvetett uton terjeszti a ragályt!

Ismételjük, az elárusítók nincsenek felvilágosítva, hogy ez irányban minő magatartást tanúsítsanak, azonkívül sokan vannak közöttük, a kik nem merik a vevőt erre figyelmeztetni és ily visszaélést megtagadni. Az utasításnak ezért a magy. kir. dohányjövődék vagy a pénzügyminiszterium részéről kellene jönnie. Csak ha ez a sajtó segítségével felvilágosítaná a közönséget és egy ez irányban kibocsátandó rendeletet indokolna, lehetne hamarosan véget vetni a megbeszélte visszaélésnek. Egy rendeletnek pedig, mely alapján a közönség érdekeit védi, arra van kilátása, hogy ez szigorúan be is fogja tartani, e közönség hálásan fogadná és üdvözlőné is azt.

A dohánykistőzsdésekhez!

A dohánykistőzsdések köréből vesszük az értesítést, hogy egy egyén prospektusokkal és a dohánynagyárusok együletébe szülő belépési nyilatkozatokkal náluk jár és a legtöbb helyen *reánk hivatkozik*.

Kijelentjük, hogy ez ügytől teljesen távol állunk, valamint azt is, hogy ez egylettel semmi dolgunk. Egyébként minden kistőzsdés azonnal rá fog jönni, hogy az egész nem egyéb, mint a *nagyőzsdések egy manőverje, a kik minden erővel kistőzsdéjükhöz ragaszkodnak és megakadályozni szeretnék, hogy a kistőzsdések önállóan mozogjanak*. Nagyőzsdések és kiselárusítók *egészen ellentétes érdekeket követnek* mindaddig, a míg a nagyőzsdék kiselárusítással vannak egybekötve. Csak ha ez megszűnt, lehet arról szó, hogy a kistőzsdések tagjai legyenek egy együletnek, mely ezidő szerint ellenük harcol és őket károsítja. Es ezért még fizessen is a szegény ember a nagyőzsdésnek?

A szerkesztőség.

Vegyes hírek.

Uj dohány-szaklap. A dohánynagyárusok együletének részben gyerekes, részben valótlanúságoztól hemzsegő jelentése, melyet ez tagjainak megküldött, azt a bennünket mélyen megdöbbenő hirt is közli, hogy legközelebb versenytársunk lát majd napvilágot. Már előre is üdvözljük e »szaklapot«, melynek nagy hírnevet jósolunk, ha szerkesztőjének neve oly sűrűn fog benne szerepelni, mint az általa oly szellemesen megszerkesztett évi jelentésben, föltéve, hogy ő lesz a lap szerkesztője. A tisztelt olvasóinak azonban őszinte részvétünket fejezzük ki!

A lépement dohánykiséárusok. A dohánykiséárusok tudvalevőleg azzal a tervvel foglalkoznak, állást foglalni a dohánynagyőzsdések ellen, a mennyiben kérvényt akarnak benyújtani a pénzügyminiszteriumhoz, melyben, úgy mint Ausztriában, a dohányőzsdések kiselárusítási jogának megszüntetését kérelmezik, mely jogból kifolyólag a főváros 1000 kistőzsdése évi egy millió koronánál több forgalomtól elesik.

Minthogy azonban a nagyőzsdések azon jogokról, hogy kistőzsdét is tartsanak, lemondani nem hajlandók, de minthogy másfelől igen jól tudják, hogy a kis-

tőzsdések kérelme teljesülni fog, legujabban felhívásokat intéznek a kistőzsdésekhez, a melyekben ezeket 2 koronányi, mélyen leszállított évi járulék befizetése mellett az ő, tehát a nagyőzsdések egyesületébe való belépésre invitálják. A cél az, hogy a «zöld asztalnál» megismertessék a kistőzsdésekkel, mily humanusan bánnak velük a nagyőzsdések, továbbá hogy az évi 2 korona befizetésével a nagyőzsdések egyesületének üres pénzes ládájában ismét dagály álljon be.

Miután a nagyőzsdések saját üzleti helyiségeikben maguk is agitálnak ez ügy mellett, semmi kétség nem forog fenn aziránt, hogy sok száz kistőzsdés az egyesületbe belépni *kénytelen* lesz, mert elvégre, ha egy ilyen szegény trafikosnak épen néhány száz világos szivarra van szüksége, bajában még az ördögnek is odaadja a lelkét és miért ne adná oda annak a derék nagyőzsdésnek, a ki őt abban a felhívásban drága barátjának és testvérének apostrofálja. Hogy mi keresni valójuk van a kistőzsdéseknek a nagyőzsdések egyesületében, azt mi kitalálni nem tudjuk, annál kevésbé, mert együvé kerül macska és egér, a kik egymást megfogni szeretnék. Ha azonban a nagyőzsdések azt hiszik, hogy ezen «trükk» a kistőzsdések mozgalmát elnyomni fogja, keserűen csalódnak.

A dohánynagyárusok egyesületének évi jelentése. November 29-én tartja meg a dohánynagyárusok egyesülete ezidei közgyűlését.

Az évi jelentés meglehetősen zagyva tartalmából megtudjuk, hogy az egyesület a ládakérdésben hasztalanul fáradozott, hogy szándékában van, tagjai számára nagyszerű dolgokat kivívni és hogy titkára jelen volt a bécsi dohányárusok egy ülésén, a hol szívélyes fogadtatásra talált.

A mi a jelentésben, mely tulajdonkép két évről szól, nincs meg, az az, hogy elhallgatja, miért nem volt eredménye a ládakérdésnek. Az egyesületnek Budapesten lakó összes tisztviselői közül ugyanis egyetlen egynek sem volt bátorsága vagy hajlandósága, a memorandumot a miniszternek átnyújtani vagy miután az a miniszteriumnak be lett küldve, legalább a minisztert annak fontosságáról felvilágosítani és kedvező elintézését kérni. Miután pedig Lukács akkori pénzügyminiszter ur ő excellentiájának nem volt ideje és talán kedve se, hogy maga részéről felkeresse a nagytrafikosokat, elutasította a kérvényt, a min ily körülmények között cseppet sem lehet csodálkozni. Tartalmaz a jelentés továbbá nevezetes módon egy javaslatot, mely szerint a szegény kistőzsdések számára ki kell vinni a vasárnapi munkaszünetet és még «sok egyebet», mely célból, mint «Collegák» az egyesületbe felveendő. A pénzkezelésről, az egyesületi hírlapról, tagok számáról, a megtartott ülések és azok számáról a jelentés époly kevésbé emlékezik meg, mint a tavalyi közgyűlés elmaradásáról, melyet a törvény értelmében meg kellett volna tartani.

Alig hisszük, hogy a vidéki tagok, a kik a közgyűlésre felrándulnak, e jelentést tudomásul fogják venni.

A dohánytőzsdések vasárnapi munkaszünete. Egy évtizeden át mindenkoron kardoskodtunk a mellett, hogy a kistőzsdéseknek meg legyen engedve, vasárnap délután üzleteiket zárva tarthatni. Megtettük ezt, jólehet a tőzsdések jelentékeny része üzletüket nyitva tartani kívánja, mert végre is mindenkit, a ki naponta 14—16 órát dolgozik, kényszeríteni kellene arra, hogy fél napig pihenjen. De kiváltképen szorgalmaztuk e munkaszünetet azért, hogy az üzleti alkalmazottaknak módjuk legyen, néhány órán át megpihenni.

A munkaszünetet el is rendelték és pedig igen loyális és előzékeny módon. Tetszésére bízták a tőzsdéseknek üzleteiket nyitva tartani vagy bezárni, a mi nézetünk szerint igen dicsérendő rendelkezés. Mert elvégre is vannak oly árudák, melynek tulajdonosai csak vasárnapokon érhetnek el némi forgalmat, valamint létznek oly szegény tőzsdések is, a kiknek nincs módjukban az 52 vasárnap délutáni keresetről lemondani és így ekkor is dolgozni kénytelenek,

Kisül azonban, hogy a nyitvatartás szabadságával sok helyütt visszaélés történik. Ép azok, a kik legkevésbé szorulnak rá vasárnap délután dolgozni vagy embereiket dolgoztatni, nyitva tartják üzletüket, ilyképen illusoriusá téve a pénzügyminiszterium humánus rendelkezését, a mennyiben ezzel a többieket is kényszerítik üzletük nyitvatartására. Látni való ebből, hogy ez irányban semmiféle tekintettel lenni nem lehet és hogy az összes árusokat kényszeríteni kell arra, hogy vasárnap délután zárva maradjon üzletük. A dohányárusok abban a tévhitben vannak, hogy a pénzügyminiszteriumnak joga van, dohányárudák zárvatartását vasárnapon elrendelni. E fölött rendelkezni a belügyminiszteriumnak van csak joga. A pénzügyminiszterium fel van jogosítva ugyan az üzletek bezárását megengedni, de nincs joga ezt kényszerítőleg elrendelni.

Ez esetben tehát a dohányárusoknak dolga, kérényüket a pénzügyminiszteriumhoz benyújtani azon kéréssel, hogy ez birja rá a belügyminiszteriumot oly rendelet kibocsátására, melynek értelmében az összes dohányárudák alá legyenek vetve a vasárnapi munkaszünet kényszerének.

E kérdés is egyik pontját képezi a dohánykísárusok legközelebb összeülő tanácskozásának napirendjére kitűzött tárgyainak.

Szerbiai dohány és szivarka. A szerbiai kir. dohányjövedék egy hamburgi céggel tízéves szerződésre lépet saját készítményeik és dohánytermékeiknek Németországban való forgalomba hozatala céljából. A Németországba kiviendő árúk mennyisége egy millió kilogramm.

Dohányadó Németországban. Legközelebb törvényjavaslatot készülnek betervezni a német birodalmi gyűlés elé egy új dohányadó behozatala ügyében. Az a szándék is fennáll, bizonyos vámemlékeket behozni különösen a Törökországból és Egyiptomból behozott szivarkákra. Ez utóbbi rendszabály nálunk is kívánatos lenne, mert, a török illetőleg

egyptomi szivarka behozatala nálunk ijesztő mérvben növekedik és hatalmasan befolyásolja a kincstári szivarka fogyasztását.

Osztrák dohánytermékek behozatala Magyarországra. Az ország minden vidékéről jönnek jelentések ama igen jelentékeny számú szivar és szivarkáról, a melyeket a posta vagy vasut naponként Ausztriából hozzánk behoz. Minthogy nálunk két év óta a fogyasztásnak állandó csökkenése észlelhető, ezen jelentések nagyobb fokú figyelmet érdemelnek és mintegy kihívják a legszigorubb vizsgálatot ez irányban. A mi a mi nézetünket illeti, mindenekelőtt konstatáljuk, hogy az osztrák szivar, még a legjobb is, nem felel meg a magyar dohányo ízlésének. Tényleg összes szivartajtánk között alig van több háromnál, mely gyenge és könnyű volna, míg ilyeneknek mondhatók a legerősebb osztrák szivarfajok is. Még a kis, könnyűnek tartott Portorico-szivar is nálunk erős, a mi az osztrákról nem mondható. Mikor egy idevaló konsorcium az 1872 értől egész az 1892 évig terjedő időben több szivarfajtát egyenesen Németországban gyártatott és ezeket a mi dohányjövedékünknek szállította, a magyar fogyasztók teljesen meg voltak velük elégedve, mivel megfelelték az ízlésüknek. Ez a társaság ugyanekkor az osztrák dohányjövedéknek is eladott próbaképpen néhány százezer ilyen szivart és mi történt? Az osztrák jövedék kénytelen volt e szivarokból burnótot készíteni, mert nem volt ember, aki elakarta volna színi.

Hiába tehát, az osztrák dohányos egész más szivart akar mint a magyar, mely okból az osztrák szivar nem is tud nálunk kelendőségnek örvendeni.

Annál csodálatosabb tehát, hogy az osztrák szivar Magyarországon oly tetszésre talál, miután tagadhatatlan, hogy nagy mennyiségben behozzák.

Egész másban keresük mi ennek az okát, mint a szivar jóságában. A politikai ziláltság és az izgatás, melyet nemcsak idehaza, hanem onnan át is folytatnak, úgylátszik, itt is az oka a szóban levő jelenségnek. És azért ajánlatosnak tartanók megismerni azokat az embereket, a kik Ausztriából dohánytermékeket hozatnak. Ki tudja, milyen meglepő felfedezésre jutnánk. Magától értetődő dolog, hogy mindenkinek joga, szivarszükségletét ott fedezni, a hol neki tetszik és minthogy a dohánytermékek behozatala Ausztriából törvénybe nem ütközik, nem is lehet azt kifogásolni. De értékes és mindenekelőtt tanulságos volna megtudni azoknak neveit, a kik e szivarokat hozatják valamint a fajtát és a mennyiséget, melyet hozatnak. Ugy véljük, hogy ez nem ütköznék nehézségekbe, ellenben megvilágítaná a szóban levő kérdést. Mert ha szivarjaink tényleg javításra szorulnak, a dohányjövedéknek annál nagyobb a kötelessége, e javításról sürgősen gondoskodni.

Ajánlat.

37491/905. Az egri m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Pásztón felmondás folytán üresedésbe jött dohány nagyáruda

betöltése végett írásbeli ajánlatok beadása utján 1905. évi október hó 25. napján, déli 12 órakor a kir. pénzügyigazgatóságnál versenytárgyalás fog tartatni.

Az árlejtés tárgyát ugyancsak a versenyzők által az eladás után igénybe vehető ellátási jutalék fogja képezni és a dohány nagyáruda annak fog átadatni, ki legcsekélyebb eladási díjt fog követelni; mindazonáltal a kincstár fentartja magának azt a jogot, hogy a versenyzők között szabadon választhasson, mi okból az ajánlattevő semmi esetben sem támaszthat igényt azért, mert ajánlata el nem fogadtatott.

Az eddigi dohány nagyárus a nagyáruda kezelé- seért $\frac{7}{10}\%$ tőzsdiját élvezett.

A dohány nagyárudának átlagos évi nyers for- galma 71938 kor. 40 fillért tett ki és ahhoz anyag- beszerzés végett 54 kisárus van utalva, ugyancsak 1904. évben a fogyasztók részére kicsinybeni eladás után a nyers forgalom a közönséges anyagokban 7364 kor. 55 fillér, továbbá az áruda kezelésével a bélyeg és váltó őrlopok eladásának kötelezettsége $1\frac{1}{2}\%$ -től eladási jutalék mellett adatik meg. Bélyeg- jegy és váltókban az 1904. évben 10200 koronát tett ki a forgalom.

Az összes gyártmány készletek a gyöngyösi do- hánynagyárusnál, a bélyegkészletek pedig a hatvani kir. adóhivatalnál lesznek beszerzendők.

A kincstár az árudának bizonyos összegben meg- határozott jövedelmet nem biztosít és ez okból későbbi kérvények az eladási díj utólagos felemeléseért tekin- tetbe vétetni nem fognak, úgy kárptótlási igények sem támaszthatók.

Köteles leendő vállalkozó a dohány nagyárudát az átvételre kitűzött napon átvenni, továbbá a fogyasz- tási viszonyoknak megfelelő 8 napi tartalékkészletet 2000 korona értékben beszerezni és folyton érintetlen teljességben fentartani, azonkívül a napi eladásra szük- ségelt gyártmány mennyiségét beszerezni. A bélyeg érintetlen készlete pedig 500 korona.

A dohány nagyáruda és evvel egybekapcsolt kis tőzsde Pásztó községben élénk forgalmas helyen, a főtéren tökéletes száraz bolti és raktári helyiségben személyesen kezelendő és az üzletről, azon könyvek pontosan vezetendők, melyek a dohányeladási szabá- lyok 44. §-ában részletezve vannak. A pályázók köte- lesek bánatpénz fejében 200 kor. készpénzt, vagy tőzsdén jegyzett állampapírokat, 1 koronas bélyeggel ellátott, sajátkezüleg aláírt, lepecsételt ajánlatukhoz csatolni, vagy pedig ezen összeget valamelyik állam- pénztárnál lefizetni, az arról szóló nyugtát az ajánlat- hoz mellékelni és az ajánlatot ezen cím alatt: »Ajánlat a pásztói nagyáruda elnyeréseért«, legkésőbb f. évi október hó 25-én déli 12 óráig a pénzügyigazgatóság főnökénél közvetlen vagy posta utján benyújtani.

Az ajánlatokban az igényelt kezelési díj száza- lékban számmal és betűkben tisztán kifejezendő és az ajánlatokhoz egyuttal a magyar honosságot, polgári állást és erkölcsi kifogástalanságot igazoló hatósági bizonylatok úgy a dohány gyártmányok eladására vo- natkozó szabályok 4. §-ának határozománya által meg- kívánt vagyoni bizonyítvány is csatolandók. Olyan ajánlatok, melyek ezen tulajdonokkal nem bírnak, vagy más pályázók ajánlatára hivatkoznak, valamint azok is, melyek határozatlanul szerkesztvék, ugyszintén elkésve be- nyújtott — vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ha a vállalkozó a dohány nagyárudát az átvételre kitűzött határnapon át nem veszi, vagy később ajánlatától önként visszalépne, bánatpénzét elveszti és az áruda kezelésének betöltése végett újabb pályázat fog nyitni.

Eger, 1905. szeptember 30.

Kir. pénzügyigazgatóság.

Dohánynagyáruda-

vezetőnek azonnali belépésre, szerény igények mellett, ajánlkozik 24 éves izr. fiatal ember, ki e téren 10 év óta működik, a könyvelésben teljes jártassággal bír és óvadékkal rendelkezik.

Cím a kiadóban.

„BOURBON“

szivarkahüvelyk, az egyedüli hüvelyk, amely do- hánynagyárusok és különlegességi raktárok részére ajánlható. A hüvelyküzletben divatos verseny saj- nos következménye, hogy a dohánynagyárusok és különlegességi raktárok tulajdonosai már nem fog- lalkozhatnak haszonnal a hüvelyk elárúsításával. Ezen visszás állapotra segitendő ily feltételek mellett, hozza forgalomba az **Elster és Topf** czég a „Bourbon“ szivarkahüvelyeket, a melyek az inreális versenyt kizárják. A „Bourbon“ hüvelyeket kitünő sikerrel vezette be már is több dohánynagy- arusító u. m. **Hirsch Jakab budapesti**, továbbá az **aradi, miskolci, brassói, segesvári, kassai, kolozs- vári, szabadkai, prágai, brünni, olmüci, linzi, inns- brucki stb. különlegességi árudák. Elster és Topf** lembergi cég kívánatra szívesen szolgál minták- kal és őrlopokkal, melyekből a dohánynagy- és különlegességi árudák részére biztosított előnyök megtudhatók.

XV-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélúakra fog fordítani. — Ezen sorsjáték- nak **7691** nyereménye van **365.000 korona** összegben készpénzben.

Főnyeremény 150.000 korona,

	továbbá:	
1 főnyeremény	50.000 korona
1 „	20.000 „
1 „	10.000 „
2 nyeremény	á	5.000 „
5 „	„	2.000 „
10 „	„	1.000 „
20 „	„	500 „
50 „	„	100 „
100 „	„	50 „
1000 „	„	20 „
6500 „	„	10 „

Huzás visszavonhatatlanul 1905. december 28-án.

≡ **Egy sorsjegy ára négy korona.** ≡

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igaz- gatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és só-hivatalnál, az összes vasúti állomá- sokon s a legtöbb dohánytőzsdében és váltóüzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki Igazgatóság.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: Tabakverschleiss und Hygiene. Die gefoppten Tabakkleinverschleisser. Der Jahresbericht des Tabak-grosstrafikanten-Verbandes. Der Import österreichischer Tabakprodukte in Ungarn. Vermischte Nachrichten.

Tabakverschleiss und Hygiene.

In unseren Tagen, wo sich die hygienischen Massnahmen bereits jedes Gebietes bemächtigen um die im Keime schlummernden Krankheitserreger zu ersticken, fällt es doppelt auf, wenn der Verschleiss des Tabakes und der Cigarren so gut wie ausgeschlossen davon sind. Während nämlich bei der Fabrikation so ziemlich Alles geschieht, um den hygienischen Gesetzen zu genügen und etwaigen Ansteckungsgefahren vorzubeugen, ist die fertige Zigarre oder Zigarette ein Gegenstand um dessen hygienische Behandlung sich kein Mensch kümmert.

Nirgend in der Welt gestattet der Verkäufer dem Kunden, dass er nach Belieben in die ihn vorgelegte Schachtel Zigarren umherwühlt. Einzig und allein ist dies in Österreich-Ungarn der Fall, wo der Verschleisser es ruhig mitansieht, wie der Käufer oft ein Dutzend Zigarren in die Hand nimmt, diese einer genauen Untersuchung unterzieht und sie wieder in die Schachtel zurücklegt. Das Geringste aber was fast jeder Käufer thut, besteht darin, dass er die Spitzen der Zigarren durch seine Finger gleiten lässt, wobei er gewöhnlich diejenigen behält, die dem Drucke nicht nachgeben. Alle anderen, denen er bereits den Schweiss oder den Schmutz seiner Finger einverleibt legt er zurück. Das geschieht nun mit den meisten Zigarren und es lässt sich denken, was da alles an der Zigarre haften bleibt, wenn eine grössere Anzahl Hände und Finger diese Prozedur angewendet haben, gibt es auch leider bei uns, so manche Konsumartikel, wie zum Beispiel Gebäck, Obst etc. etc. welchen dasselbe Verfahren angewendet wird, ohne, dass die Sanitätsbehörden dagegen einschreiten, so ist diess bei der Zigarre und

Zigarette doppelt bedauerlich, zumal sie sofort in den Mund genommen wird und mit Lippe und Zunge direkt in Berührung tritt. Dabei ist es kaum zu verstehen, was die Leute von dem Antasten und Begreifen der Zigarren eigentlich erwarten. Das Prüfen der Zigarre nach ihrer Trockenheit wird dadurch nicht erreicht, den gerade die nassen Zigarren können an der Spitze trocken und im ganzen trotzdem nass sein, während umgekehrt die trockenste Zigarre keinen Laut von sich zu geben braucht wenn man ihre Endspitze befühlte. Bei den Zigaretten will man erproben, ob sie nicht zu hart gefüllt ist, wodurch sie keine Luft hat; aber, ganz abgesehen davon, dass die Zigarette nur am einer winzigen Stelle zu stark gefüllt sein kann, um keine Luft zu haben, und das Befühlen derselben also keinerlei Aufschluss darüber gibt, ist es ja schon ein ^{sehr} unersparlicher und unappetitlicher Anblick, eine solche Misshandlung einer Zigarette, die ja irgend ein Anderer rauchen muss, mitanzusehen. Die meisten Tabakverschleisser sind der Meinung, dass es Vorschrift ist, derlei zu gestatten. Das ist nicht richtig. Der Verschleisser ist blos dazu verpflichtet, die Schachtel worin sich die Zigarren oder die Zigaretten befinden vor dem Kunden hinzustellen, woraus sich dann derselbe so viele Stücke nimmt als er eben wünscht. Ein „Aussuchen“ der Zigarren braucht sich der Verschleisser nicht gefallen zu lassen, ebensowenig, weil er selber das Recht hat, dem Kunden die Zigarren mit seiner Hand, einzeln vor dieser hinzulegen. Unter keinerlei Umständen jedoch braucht es der Verschleisser zu gestatten, dass der Käufer eine Zigarre, die er einmal in der Hand hat wieder in die Schachtel zurücklegt, oder deren Spitzen der Reihe nach zu befühlen. Das ist eine Rücksichtslosigkeit seitens

der Käufer, anderen Leuten gegenüber, welche geeignet ist anzueckeln. Doch wie gesagt, vor Allem ist es der hygienische Standpunkt, der dabei streng beachtet werden muss. Gibt es doch eine erkleckliche Menge solcher Berufsarten, welche durch Personen ausgeübt werden, welche sich die Hände zu waschen, nicht für nothwendig halten, trotzdem dabei die grauslichsten Verrichtungen vollzogen werden. Ausserdem allen gibt es ja auch Leute, die mit ekelhaften Krankheiten behaftet, die Zigarren und Zigaretten derart behandeln, dass diesen etwas angeklebt bleibt, was einen Andern gar nicht wohl bekommen kann.

Wie gesagt, die Verschleisser sind darüber nicht aufgeklärt, wie sie nach dieser Richtung hien vorgehen sollen, ausserdem gibt es sehr viele von ihnen, welche es nicht wagen, der Kunde ihre Meinung darüber zu sagen und derlei Unfug nicht zu gestatten. Die Weisung müsste daher von Seite der könig. ung. Tabak Regie oder des Finanz-Ministerium ausgehen. Erst wenn dieses, mit Hilte der Presse, das Publikum darüber aufklären würde um eine darauf bezügliche Verordnung, welche es zu erlassen hätte, zu motiviren, wäre der Unfug sehr bald beseitigt. Und eine Verfügung, welche ja lediglich im Interesse des Publikums getroffen wird, hat nicht nur Aussicht auf strenge Befolgung derselben, sondern würde auch dankbarst von Seite dieses Publikums begrüsst und aufgenommen werden.

Die gefoppten Tabakkleinverschleisser.

Bekanntlich haben die Tabakkleinverschleisser die Absicht, gegen die Tabakgrossverschleisser Stellung zu nehmen, insoferne als sie an das k. u. Finanz Ministerium die Bitte richten werden, man möge, so wie diess auch in Oesterreich der Fall ist, den Grossverschleissern das Recht entziehen auch im Kleinen zu verkaufen, wodurch den 1000 Kleinverschleissern in der Hauptstadt ein Konsum von über eine Million Kronen jährlich entgeht.

Nachdem die Grosstrafikanten jedoch, das ihnen gewährte Privilegium, auch einen Kleinverschleiss zu führen, nicht aus Händen geben wollen, und nachdem sie anderseits recht gut wissen, dass der Bitte der Tabakkleinverschleisser stattgegeben werden wird, lassen isdselben jetzt unter den Kleinverschleissern Aufrufe

vertheilen, welche zum Eintritte in ihren, also in den Grosstrafikantenverbände, zu dem tieferabgesetztem Preise von 2 Kronen jährlich, einladen. Der Zweck besteht darin, die Kleintrafikanten am »Grünen Tisch« zu belehren, wie human die Grossverschleisser mit ihnen umgehen, ferner durch den Erlag von 2 Kronen jährlich die leere Kasse des Grosstrafikantenverbandes zu füllen.

Nachdem die Grosstrafikanten in ihren Geschäftslokalen selber für diese Sache agitiren, ist kaum zu zweifeln daran, dass viele Hunderte Trafikanten dem Verbände werden beitreten *müssen*, denn am Ende wenn ein solch armer Tabaktrafikant gerade einige Hundert lichte Zigarren braucht, verschreibt er sich in seiner Verlegenheit sogar dem Teufel. Also warum nicht jenem wackern Grosstrafikanten, der ihn in dem Aufrufe als theurer Freund und Bruder apostrophirt,

Was die Tabakkleinverschleisser in den Tabakgrossverschleisserverbände zu thun haben ist uns unerfindlich, zumal hier von Katze und Maus gesprochen werden kann, die einander gerne fressen möchten. Wenn aber die Tabakgrossverschleisser glauben, dass sie die Aktionen der Kleinverschleisser durch diesen »Trick« verhindern werden, dann irren diese gewaltig.

Der Jahresbericht des Tabakgrosstrafikanten-Verbandes.

Am 29. November findet die Generalversammlung des Verbandes der Grosstrafikanten statt.

Aus den ziemlich konfusen Inhalt des Jahresberichtes entnehmen wir, dass der Verband sich in der Kistenfrage vergebens bemüht hat, dass er die Absicht hat Grossartiges für seine Mitglieder zu erwirken und dass sein Skretär, einer Sitzung des Tabakverschleisser Verbandes in Wien beigewohnt hat, wo er sehr freundliche Aufnahme gefunden hat.

Was der Bericht, der eigentlich für 2 Jahre gelten soll nicht enthält, besteht darin, dass er es verschweigt, warum die Angelegenheit der Kistenfrage kein Resultat hatte. In der gesammten in Budapest ansässigen Anzahl der Funktionäre des Verbandes hatte nämlich kein Einziger entweder den Muth oder den Willen, das Memorandum dem Minister zu überreichen, oder zumindest als diese schon dem Ministerium eingeschickt wurde, dem Minister die Wichtigkeit desselben nahelegen und eine günstige Erledigung zu erbitten. Nachdem aber Sr. Excelenz der dermalige Finanz Minister Lukács keine Zeit oder keine Lust hatte, seinerseits die Grosstrafikanten aufzusuchen, wurde das Gesuch abgewiesen, was unter solchen Umständen kein Wunder ist. Des Ferneren enthält der Bericht merkwürdigerweise auch einen Antrag, nämlich denjenigen, dass man für die armen Kleintrafikanten die Sonntagsruhe und »noch vieles andere« erwirken muss, zu

welchem Zwecke man sie als »Collegen« in den Verband aufnehmen soll. Von der Geldgebarung, von dem Verbandsblatte, von der Mitgliederzahl, von den abgehaltenen Sitzungen und deren Anzahl, enthält der Bericht ebensowenig etwas, wie von dem Ausbleiben der vorjährigen Generalversammlung, welche im Sinne des Gesetzes hätte abgehalten werden müssen.

Wir glauben kaum, dass die Mitglieder der Provinz, welche der Generalversammlung beiwohnen, diesen Bericht zur Kenntnis nehmen werden.

Der Import österreichischer Tabakprodukte in Ungarn.

Aus allen Theilen des Landes kommen Meldungen, welche ganz bedeutende Ziffern jener Zigarren und Zigaretten ausweisen, welche mittelst Post oder Bahn aus Österreich bei uns anlangen. Nachdem bei uns seit zwei Jahren ein kontinuierliches Fallen des Consums zu verzeichnen ist, beansprucht diese Meldung einen höheren Grad von Beachtung und fordert eine energische Untersuchung nach dieser Richtung hin geradezu heraus. Was unsere Meinung betrifft, so constatiren wir vor Allem, dass die österreichische Zigarre, und wäre sie noch so gut, keineswegs nach dem Geschmacke des ungarischen Raucher ist. In der That wird man bei uns unter sämtlichen Sorten kaum mehr als drei Sorten finden, welche milde und leicht wären, während die stärksten Sorten österreichischer Zigarren diese thatsächlich mehr oder weniger sind. Selbst die kleine für leicht gehaltene Portorico Zigarre ist bei uns eine starke Zigarre, was sie in Österreich nicht ist. Als ein hiesiges Konsortium vom Jahre 1872 bis zum Jahre 1892 mehrere Sorten Zigarren in Deutschland direkt anfertigen liess und diese unserer Tabak Regie innerhalb 20 Jahre lieferte, da waren die ungarischen Consumenten vollauf befriedigt, weil diese Zigarren genau nach dem Geschmacke derselben hergestellt wurden. Dieses Consortium hatte damals auch der österreichischen Tabak Regie einige Hunderttausende dieser Zigarren probeweise verkauft, doch was geschah, die österreichische Regie musste aus diesen Zigarren Schnupftabak machen, weil kein Mensch zu bewegen war, sie zu rauchen.

Es nützt daher Alles nichts, der österreichische Raucher sucht ganz etwas anderes in seiner Zigarre, als der ungarische, aus welchem Grunde auch die österreichischen Zigarren bei uns keinen Anklang finden können.

Und deshalb ist es doppelt zu verwundern, wieso es kommt, dass die österreichische Zigarre bei so vielen Rauchern in Ungarn Beifall finden kann, da es unleugbar ist, dass grosse Mengen davon hier Eingang finden.

Wir suchen den Grund in ganz etwas Anderem, als in der Güte der Zigarren. Die politische Zerklüftung und die Hetze welche nicht nur bei uns sondern auch von drüben betrieben wird scheint auch hier die Ursache einer Erscheinung zu sein, wie die in Rede stehende. Und aus dem Grunde möchten wir rathen diejenigen Personen welche aus Österreich Tabakprodukte beziehen nachhaft zu machen. Wer weiss zu welch überraschenden Entdeckungen man dabei kommen würde. Selbverständlich muss es Jedem unbenommen bleiben seinen Zigarrenbedarf von dort zu beziehen, von wo er will und nachdem der Bezug der Tabakprodukte aus Österreich auch gesetzlich ist, kann dagegen keine Einwen-

dung erhoben werden. Interessant und vor Allen lehrreich wäre es aber, wenn man sowohl die Namen derjenigen welche diese Zigarren beziehen, wie auch die Sorten und die Menge welche sie beziehen kennen würde. Wir glauben, dass diess keinerlei Schwierigkeiten unterliegen würde, dass diess aber dazu beitragen würde die Sache um die es sich handelt zu klären. Denn, wenn unsere Zigarren in Wirklichkeit eine Verbesserung nothwendig haben, so ist die Tabak Regie umso mehr verpflichtet diese Verbesserung raschestens vorzunehmen.

Vermischte Nachrichten.

Die Sonntagsruhe der Trafikanten.

Innerhalb eines Jahrzehnts sind wir dafür eingetreten, dass die Tabakkleinverschleiser an Sonntag nachmittagen ihre Geschäfts-Lokale schliessen dürfen. Wir thaten diess, trotzdem ein nahmhafter Theil der Trafikanten das Geschäft offen zu halten wünscht, denn am Ende sollte und müsste jeder der die Woche über täglich 14—16 Stunden arbeitet, dazu gezwungen werden einen halben Tag zu ruhen. Ganz besonders aber haben wir die Sonntagsruhe für die Trafikanten aus dem Grunde verlangt, damit die in den Geschäften angestellten Leute sich einige Stunden lang auszuruhen vermögen.

Die Sonntagsruhe wurde angeführt und zwar in einer durchaus loyalen und coulantem Weise. Man überliess es den Trafikanten, nach Belieben das Geschäft offen zu halten oder zu schliessen, eine Verfügung die unseres Erachtens nach nur lobend anerkannt werden muss. Den am Ende gibt es ja immerhien solche Verschleissstellen, wo der betreffende Verschleisser blos am Sonntag ein Geschäft zu erzielen im Stande ist. Ausserdem aber gibt es auch derart arme Verschleisser, welche den geringen Verdienst der 52 Sonntag Nachmittage im Jahre auch nicht entbehren können und daher gezwungen sind zu arbeiten.

Nun aber zeigt es sich, dass man die Freiheit des Offenhaltens oder Schliessens der Geschäfte von vielen Seiten missbraucht. Gerade diejenigen, die es nicht nothwendig hätten an Sonntag Nachmittagen zu arbeiten, oder ihr Personal arbeiten zu lassen, halten ihre Geschäftslokale offen, wodurch sie natürlich die äusserst humane Verfügung des Finanz Ministeriums illusorisch machen, indem dadurch auch andere nicht schliessen wollen. Es zeigt sich nur, dass in dieser Beziehung keine Rücksicht platzgreifen kann und dass sämmtliche Verschleisser dazu verhalten werden müssen an Sonntag nachmittagen ihre Geschäftslokale zu schliessen. Von seite der Trafikanten wird fälschlich angenommen, dass das Finanzministerium die allgemeine Schliessung der geschäfte an Sonntagen anordnen kann. Das ist jedoch nicht der Fall, darüber verfügt das Ministerium des Innern. Dem Finanzministerium steht nur das Recht zu, dass Schliessen der Geschäfte zu gestatten, nicht aber anzuordnen, dass sie geschossen werden müssen.

Die Tabaktrafikanten haben daher in diesem Falle ihr Gesuch an das k. u. Finanz Ministerium, zu leiten, mit der Bitte, dieses möge das Ministerium des Innern veranlassen, eine Verordnung herauszugeben, wodurch sämmtliche Tabaktrafikanten dem Zwang der Sonntagsruhe unterliegen sollen. Auch diese Angelegenheit bildet Gegenstand der, anlässlich des Zusammentrittes der Kleinverschleisser behufs Berathung zu verhandelnden Gegenstände.

A legjobb gyúfa a legolcsóbb!!

Kétségtelenül ilyen a következő, mindenütt jól ismert fajta:

Biztonsági gyújtó:

Honvédszobor gyújtó
Millenium
Népgyufa
Buzbrothers (svédgyufa
karddal)

Krokodil gyufa
Eiffel torony gyufa
Telegráf

Szalony gyújtó:

Millenium gyújtó
Népgyufa
Germán gyufa
Krokodil
Pearlmatches.

Ezen fajok, kitűnő minőségüknél fogva, több világkiállításon nyertek díjakat legutóbb Párisban 1900-ban, Grand Prix-t és arany érmet. (Pojatzi cég.)

Raktárak Budapesten:

DARVAS S. ÉS TÁRSA
V., Hold-utca 9.

LOTTER ÁGOST
VI., Kemnitzer-utca 10.

Feltűnő újdonság.

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a
dohányzó egyszer veszi és többé
mást nem szíhat

Elismert legjobb
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Goldzieher Gézánál

Budapest, V., Báthory-utca 7. szám.